

Tyresö kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Göran Norlin
Avdelningschef
08-5782 97 80
goran.norlin@tyreso.se

YTTRANDE
2015-04-14
1 (7)
D.nr. 2015KSM0322

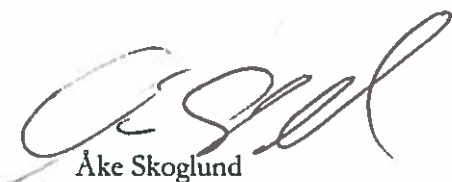
Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet

Yttrande över "Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2015 (T16)" dnr SL 2015-0227

Förslag till beslut

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet antar Samhällsbyggnadsförvaltningen yttrandet som sitt eget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Åke Skoglund
Förvaltningschef

Göran Norlin
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikförvaltningen har i en remissutgåva "Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2015/2016 (T16)" föreslagit en rad trafikförändringar. Förslagen är ute på remiss och synpunkter ska vara Trafikförvaltningen tillhanda senast 5 maj. Samhällsbyggnadsförvaltningen uppfattar förslagen på förändringar mest som negativa för Tyresö. Det gäller framför allt utglesad turtäthet på fler av linjerna. Kommunen satsar mycket resurser på att öka kollektivresandet och anser att det

behövs tätare och mer attraktiv kollektivtrafik, inte tvärt om. Men det finns även flera förbättringsförslag. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser också att Trafikförvaltningen borde invänta effekterna av höjda trängselskatter och ett eventuellt kollektivkörfalt på Johanneshovsbron innan flera av förändringarna genomförs.

Beskrivning av ärendet

Trafikförvaltningen har i en remissutgåva ”Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2015/2016 (T16) föreslagit en rad trafikförändringar.

Trafikförvaltningens målsättning är att ha en bra dialog med kommunerna innan förändringar genomförs. Förändringsförslagen skall därför ses som en bruttolista på möjliga förändringar december 2015. Synpunkter ska vara insända till förvaltningen senast den 5 maj.

Övergripande synpunkter

Sammantaget uppfattar Samhällsbyggnadsförvaltningen förslagen på förändringar mest som negativa för Tyresö. Det gäller framför allt den utglesade turtätheten på fler av linjerna. Vi har idag nästan slagit i kapacitetstaket för den biltrafik Tyresövägen klarar och att då minska turtätheten där inbjuder till mer bilkörning inte tvärt om. Kommunen satsar stora personella och ekonomiska resurser för att öka kollektivtrafikresande längs Tyresövägen och i övriga kommunen. Vi arbetar mycket med ”Mobility Management” (attityd och beteendeförändringar gällande resor) för att få vanebilister att resa mer kollektivt. Vi har gjort en stor resvaneundersökning för att ta reda på hur vi kan attrahera olika typer av bilförare att byta till kollektivtrafik. Ett flertal kampanjer har genomförts. Bland annat har ett testresenärsprojekt genomförts i Östra Tyresö tillsammans med SL där vanebilister erbjuds ett kostnadsfritt ”prova-på-kort”. Projektet genererade många nya resenärer och mer intäkter till SL. Turtätheten behöver verkligen förstärkas i Östra Tyresö för att nya resenärer inte ska återgå till att välja bilen istället. I skrivandes stund (april 2015) pågår ett nytt uppskalat likadant testresenärsprojekt för hela kommunen inklusive kommunens anställda som med all sannolikhet också kommer att generera många fler resenärer. I utvärderingen av det första projektet konstaterade många att deras förväntningar på kollektivresandet överträffats. Att då samtidigt dra ner på turtäthet är mycket olyckligt och en riktigt dålig signal till nya och gamla resenärer. Vi anlägger också ett flertal takförsedda cykelparkeringar i

kollektivtrafiknära lägen och tillgänglighetsanpassar busshållplatser varje år och har för avsikt att fortsätta med det. Tyresö kommun förväntar sig ökad turtäthet på de åtminstone mest trafikerade linjerna.

Vad det gäller turtäthetsförändringarna på linjerna 812, 813, 872, 873 och 875 föreslås det ändra från 4- till 5-minutertrafik, 12-14-minutertrafik respektive 15-20-minutertrafik. Vad vi kan utläsa av tidtabellerna är det ingen linje som har sådana turtätheter. Är det olika linjer som går delvis samma sträcka som tillsammans har den turtätheten på de gemensamma sträckorna? I så fall är förändringarna betydligt sämre än man får för sig utifrån de formuleringarna som står i remissen. Kapacitetshöjningar är bra men ersätter inte turtäthet fullt ut.

Vi saknar förlängningen av buslinje 172 till Tyresö Centrum. Linjen trafikerar idag Skarpnäck - Norra Sköndal- Flemingsberg - Norsborg men har tidigare föreslagits en förlängning till Tyresö C i den av landstingsfullmäktige antagna stomnässtrategin. Linjen skulle då återgå till att ha Tyresö som Start-/ändhållplats istället för Skarpnäck och ge Tyresö en direkt förbindelse utan byten till en rad andra viktiga målpunkter.

Men det finns även flera förbättringsförslag som vi tacksamt noterat, inte minst förlängningen av linje 819 och 824.

Om och när trängselskatter höjs, och ett eventuellt busskörfalt skapas på Johanneshovsbron, kommer rimligtvis efterfrågan på tät kollektivtrafik att öka. Det verkar därför klokare att avvakta med kollektivtrafikförändringar som gör det svårare att till exempel arbetspendla tills effekterna av höjda trängselskatter och busskörfalt utvärderats.

Om det måst prioriteras anser vi att det ska ske i denna ordning:

1. Bibehåll turtätheten på våra viktiga stomlinjer till Gullmarsplan och rusningsbussar till centralen, alltså 812, 813, 815C, 872 (blivande 802), 873 & 875.

2. Se till att vi äntligen får direktlinjer mellan östra och västra Tyresö, alltså att förslagen med 819 och 824 verkligen blir av.

3. Inga förändringar från 40- till 60-minuterstrafik.

Men det allra viktigaste för de som pendlar ända in till City eller vidare, måste ju vara frågan om bussfält upp på Johanneshovsbron och åtgärder längs Nynäsvägen och Tyresövägen från trafikplats Gubbängen och Norra Sköndal. Genom detta kan man verkligen korta restider och därmed locka över folk till kollektivtrafiken,

Linje 805 Gullmarsplan-Tyresö Brevik

Linje 819 Tyresö centrum-Fornudden

Linje 819 föreslås bli förlängd från Tyresö centrum till Tyresö Brevik och bli Brevikhalvöns nya "hela dagen linje". Samtidigt övervägs linje 805 läggas ned. Hållplatser på dagens linje 805 sträckan Tyresö centrum – Gullmarsplan tappar det utbud som idag finns i motrusningsriktning under rusningsperioderna. Det gäller hållplatserna Solkraftsvägen, Hanviken, Strandkyrkogården, Norra Sköndal och Gullmarsplan. Här finns dock linjerna 806, 807, 818, 822, 823 och 840 kvar.

Att förändra kollektivtrafiken på Brevikshalvön till att det i huvudsak blir linje 819 istället för linje 805 som trafikerar är ett led i att knyta ihop de östra och västra delarna av Tyresö kommun med varandra utan bussbyte. Direktlinjerna till/från Tyresö Brevik mot centrala Stockholm kommer att finns kvar.

Turtätheten för kunder som reser till och från Brevikshalvön minskar från 40- till 60- minuterstrafik mitt på dagen.

Förändringen beräknas minska antalet byten samt öka resandet.

Synpunkter

Att lägga ner linje 805 kan vara en försämring för Tyresöbor och resande till och från Tyresö då variationsutbudet minskar. Men förlängningen av 819 från

Tyresö centrum till Tyresö Brevik är mycket positivt och väger upp det då det gör det enklare att resa från kommunens västra delar till de östra. Minskningen av turtätheten till och från Brevikshalvön är mycket negativt inte minst med tanke på att kommunen i rask takt permanentas och förtätas i de östra delarna men även för resenärer i Fornudden med omnejd.

Linje 812 Stockholm C – Tyresö centrum

Linje 813 Stockholm C – Nyfors

Det övervägs att linjerna får ett suffix och istället blir linje 812 C. Detta i syfte att genom linjenumreringen förtydliga att linjen kör till och från Stockholm city. Turtätheten föreslås dessutom minskas från 4- till 5-minuterstrafik under morgonen samt från 12- till 14-minuterstrafik under eftermiddagen, på grund av ökad fordonskapacitet.

Synpunkter

Att linjerna får ett C som suffix är positiv och förtydligar vart linjerna går. Att minska på turtätheten är naturligtvis negativt för resenärernas valmöjlighet och flexibilitet. Men att bussarna får fler sittplatser är bra. Viktigt då är att antalet fler sittplatser uppväger den minskade turtätheten så att kapaciteten verkligen ökar. Kapacitetshöjningar är bra men ersätter inte turtäthet fullt ut.

Linje 816 Gullmarsplan – Tyresö strand

Linje 824 Handenterminalen – Tyresö centrum

Linje 816 kortas av och trafikerar endast till/från Tyresö centrum. Delen Tyresö centrum – Tyresö strand övertas istället av linje 824 som förlängs och övertar kollektivtrafikförsörjningen av Tyresö strand (Strandängarna). Turutbudet bibehålls dock. Även linje 814 som trafikerar till/från Strandängarna i rusningstid finns kvar. Detta förändringsförslag är ett led i att knyta ihop de östra och västra delarna av Tyresö kommun med varandra utan bussbyte. Förändringen beräknas minska antalet byten samt öka resandet. Delsträckan Ekstubben – Tyresö C på linje 816 får dessutom en utökning från en till två turer per timme under mellantrafiktid och tidig vardagskväll samt under helger cirka kl. 8-19.

Synpunkter

Förslaget att 824 trafikerar sträckan Tyresö centrum- Tyresö strand är mycket positiv och knyter ihop de östra och västliga delarna i kommunen och möjliggör resor mellan kommundelarna utan byten. Förändringen medför även att det blir enklare att resa från Tyresö strand och Strandängarna till nuvarande Tyresö gymnasium. Ökningen av turtätheten på linje 816 mellan Ekstubben och Tyresö Centrum är positiv.

Linje 818 Stockholm C – Brandbergen

Det övervägs att linjen får ett suffix och istället blir linje 818 C. Detta i syfte att genom linjenumreringen förtydliga att linjen kör till och från Stockholm city.

Linjen föreslås även angöra hållplats Norra Sköndal i båda riktningar. Detta för att avlasta övriga linjer till/från Stockholm city samt för att bli ett komplement till linjerna 806, 807, 822 och 823 på gemensam sträcka.

Synpunkter

Att linjen får ett C som suffix är positiv och förtydligar vart linjen går.
Att bussen stannar vid Norra Sköndal är positivt om det bidrar till att fler passagerare får sittplatser även om resan tar någon minut extra.

Linje 821 Tyresö centrum – Nacka sjukhus

Turtätheten föreslås minskas från 40- till 60-minuterstrafik mitt på dagen, på grund av lågt resande.

Synpunkter

Förslaget är mycket negativt då det bland annat innebär försämrade resmöjligheter till och från Nacka sjukhus.

Linje 840 Handenterminalen – Nacka strand

Linje 840 föreslås få ett nytt hållplatsstopp och börja stanna vid hållplats Grindstugan. Dessutom föreslås linjen stanna vid hållplats Antennvägen istället för hållplats Radiovägen. Det sistnämnda ger ett jämnare avstånd mellan

hållplatserna. Linjen stannar inte vid samtliga hållplatser i syfte att erbjuda kortare restid.

Synpunkter

Det är positivt att bussen stannar vid Grindstugan eftersom många kommunanställda bor där. Det är också positivt att bussen stannar vid Antennvägen och ger ökade resmöjligheter för Lindalen och resor till och från LIDL. Det är dock negativt att Radiovägen slutar att trafikeras. Båda hållplatserna ligger helt intill Södra Lindalens industriområde med många arbetsplatser samt stora bostadsområden och därför borde båda hållplatserna trafikeras.

Linje 872 Gullmarsplan – Tyresö centrum

SL:s stomlinjenät är ett grovmaskigt nät av linjer som möjliggör resor mellan i princip samtliga kommuncentrum i Stockholms län och centrala Stockholm. Samtliga spårtrafiklinjer ingår i stomlinjenätet, men även såväl parallella som tvärgående busslinjer ingår. För att kunna urskilja vilka busslinjer det gäller, har SL valt att trafikera dessa linjer med blå bussar. Tanken är att alla resenär ska veta att de, när de stiger på en stomlinje, reser snabbaste vägen till ett kommuncentrum.

Mellan centrala Stockholm och Tyresö centrum går idag stomlinje 872, 873 och 875. Stomlinjerna 873 och 875 tar resenären direkt mellan centrala Stockholm och Tyresö. Däremot går inte linje 872 snabbaste vägen till/från Tyresö centrum, utan tar en omväg i Tyresö innan den når centrum. Med anledning av detta hör denna linje inte hemma i stomlinjenätet. Med det som bakgrund kommer linje 872 att bli "vanlig" linje 802 och köras av röda bussar. Det innebär också att linjen kommer börja trafikera hållplats Nyboda skola.

Turtätheten föreslås samtidigt minskas från 4- till 5-minuterstrafik under både morgon och eftermiddag, samt från 15- till 20-minuterstrafik mitt på dagen. Förändringen genomförs på grund av ökad fordonskapacitet samt lågt resande.

Förändringen ger dessutom kunderna fler resmöjligheter till Nyboda skola.

Synpunkter

Förändring från blå buss till röd buss är positivt om SL fortsätter med systemet med blå stombussar. Det blir tydligare för resenärerna vilka bussar som är snabbaste valet mellan centrala Stockholm och Tyresö centrum och vice versa. Det är även mycket positivt att bussen trafikerar Nyboda skola. Att minska på turtätheten är naturligtvis negativt för resenärernas valmöjlighet och flexibilitet. Men att bussarna får fler sittplatser är bra. Viktigt då är att antalet fler sittplatser uppväger den minskade turtätheten så att kapaciteten verkligen ökar. Kapacitetshöjningar är bra men ersätter inte turtäthet fullt ut..

Linje 873 Gullmarsplan – Nyfors**Linje 875 Gullmarsplan – Tyresö kyrka**

Turtätheten föreslås minskas från 4- till 5-minuterstrafik under både morgon och eftermiddag, samt från 15- till 20-minuterstrafik mitt på dagen. Förändringen genomförs på grund av ökad fordonskapacitet.

Synpunkter

Att minska på turtätheten är naturligtvis negativt för resenärernas valmöjlighet och flexibilitet. Men att bussarna får fler sittplatser är bra. Viktigt då är att antalet fler sittplatser uppväger den minskade turtätheten så att kapaciteten verkligen ökar. Kapacitetshöjningar är bra men ersätter inte turtäthet fullt ut.